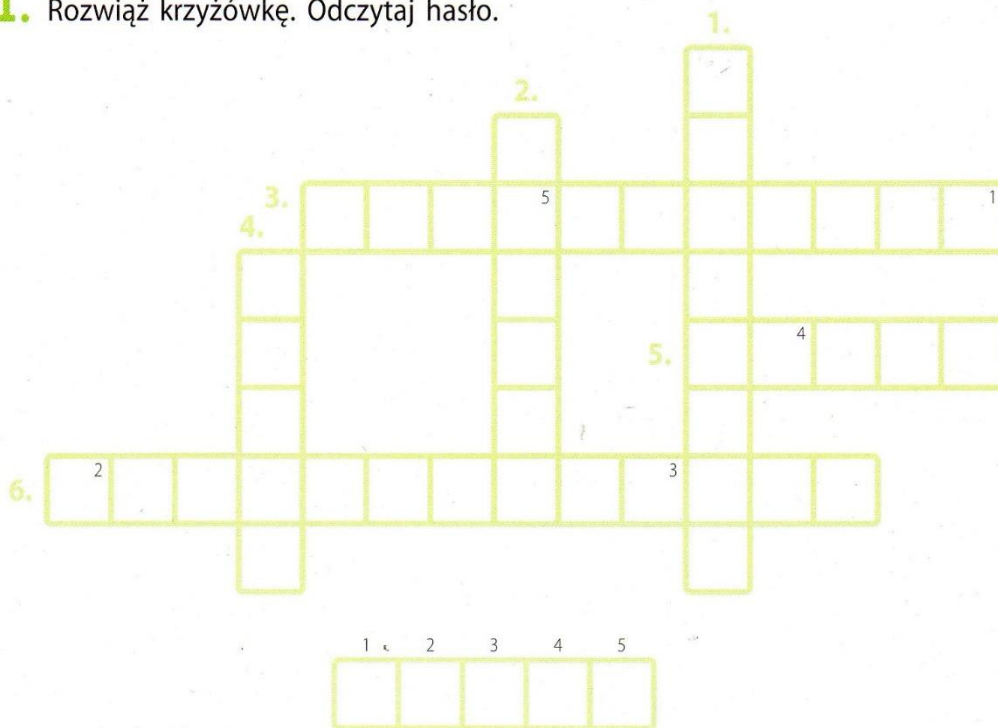

W krainie literatury

podręcznik, s. 365

1. Rozwiąż krzyżówkę. Odczytaj hasło.

1. Wymyślona przez autora postać opowiadająca o zdarzeniach.
2. Całość zdarzeń przedstawionych w utworze, zarówno tych należących do akcji, jak i spoza niej.
3. Mogą być pierwszoplanowi, drugoplanowi bądź epizodyczni.
4. Ciąg zdarzeń skupiony wokół jednego tematu i odnoszący się do jednego lub kilku bohaterów utworu.
5. Ciąg zdarzeń w utworze powiązanych najczęściej związkiem przyczynowo-skutkowym.
6. Świat... – jego elementami są między innymi czas, miejsce i bohaterowie.

2. Na podstawie skojarzeń rozpoznaj baśnie i podaj ich tytuły.

- król, królowa, zła wróżka, wrzecziono _____
- księżę, księżniczka, groch _____
- rybak, życzenia, woda _____
- macocha, złe siostry, dobra wróżka, zgubiony pantofelek _____

3. Zaznacz cechy, które są charakterystyczne dla baśni.

- Występują w nich bohaterowie o fantastycznych umiejętnościach i/lub przedmioty o cudownych właściwościach.
- Zło zostaje ukarane, a dobro – nagrodzone.
- Zdarzenia rozgrywają się zawsze w miejscu rzeczywistym.
- Czas zdarzeń jest nieokreślony.
- Fabuła jest oparta na wierzeniach starożytnych Greków i Rzymian.

4. a) Na podstawie rysunków odgadnij i podpisz legendy.

b) W 3–4 zdaniach przedstaw treść wybranej legendy z ćwiczenia 4a.

c) Uzupełnij zdanie. Wpisz odpowiednią literę.

Legenda różni się od baśni tym, że zawiera elementy _____.

A. fantastyczne

B. rzeczywiste (historyczne)

C. prawdopodobne

5. a) Dopasuj tytuły bajek do ich autorów. W razie wątpliwości skorzystaj z odpowiednich źródeł.

1. Ignacy Krasicki – _____ 2. Adam Mickiewicz – _____ 3. Ezop – _____

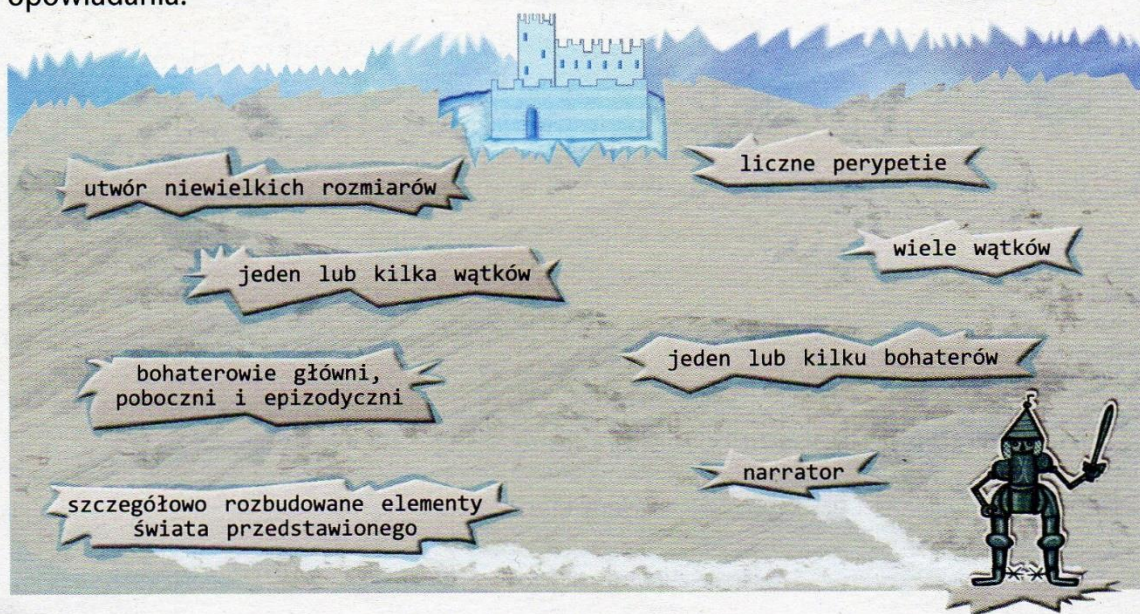
- A. „Przyjaciele” B. „Lis i kozieł” C. „Trzcina i oliwka”
D. „Lew i wdzięczna mysz” E. „Kruk i lis”

b) Oceń, które informacje dotyczą bajki jako gatunku. Wstaw X w odpowiednie miejsca.

- Bohaterami bajek najczęściej są zwierzęta.
- Bohaterowie bajek mają cechy ludzkie.
- W bajce dobro zawsze zwycięża nad złem.
- Bajka uczy, jak należy postępować.
- Z zachowania bohaterów nie można wywnioskować, czego należy unikać w życiu.
- Bajka może być wierszowana lub pisana prozą.

6. Napisz, co to jest morał. Podaj gatunki literackie, w których występuje.

7. Narysuj drogę bohatera do zamku. Wskazują ją cechy charakterystyczne dla opowiadania.

8. Do jakiego rodzaju opowiadania pasowałyby podane elementy świata przedstawionego? Połącz je z odpowiednim rodzajem.

maszyna • nieokreślona przyszłość
lek na długowieczność • planeta

OPOWIADANIE FANTASY

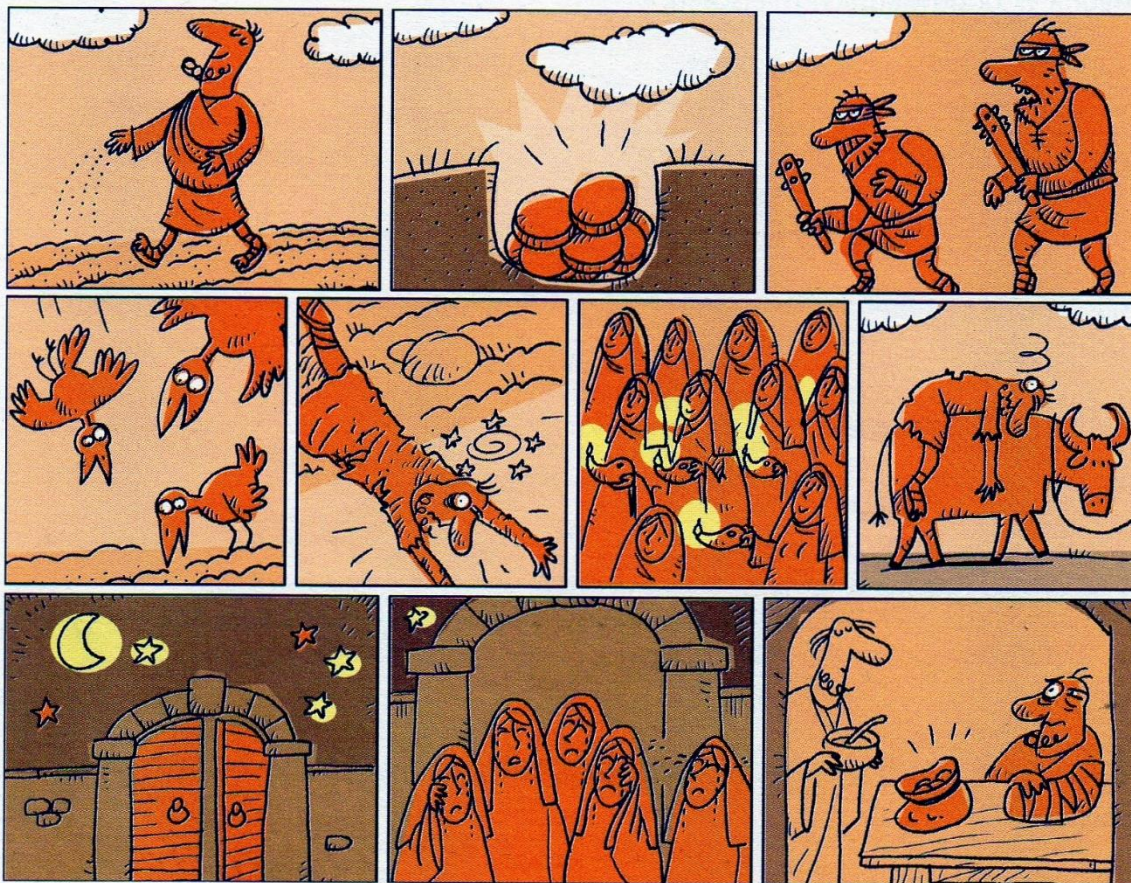
przestępstwo • detektyw • zagadka
zamknięty krąg podejrzanych

OPOWIADANIE FANTASTYCZNONAUKOWE

baśniowe istoty i zdarzenia • misja
walka dobra ze złem

OPOWIADANIE DETEKTYWISTYCZNE

9. a) Ustal, na których ilustracjach na pewno nie przedstawiono zdarzeń z przypowieści o miłosiernym Samarytaninie. Wykreśl je.

b) Napisz, jaka nauka płynie z przypowieści o miłosiernym Samarytaninie.

10. Przypomnij sobie, w których tekstach pojawia się podany temat. Wpisz odpowiednie numery przy tytułach utworów. Zwróć uwagę na to, że do jednego utworu można przyporządkować więcej niż jeden temat.

„Opowieści z Narnii” _____

„Chłopcy z Placu Broni” _____

„Katarynka” _____

„Hobbit, czyli tam i z powrotem” _____

„W pustyni i w puszczy” _____

1. przyjaźń
2. bieda
3. wojna
4. podróż/wyprawa
5. ucieczka
6. honor
7. pomoc

11. Rozpoznaj bohatera mitologicznego na podstawie podanych skojarzeń. Wpisz imiona w odpowiednich miejscach.

marzycielstwo
fantazja
nieposłuszeństwo

spryt
plotka
ciężka praca

macierzyństwo
rozłąka
kłątwa

miłość
pomoc
kłębek

muzyka
miłość
strata

ogień
poświęcenie
sprzeciw

siła fizyczna
12 prac
koszula

pomysłowość
koń
wojna

Pamiętaj, że mit to opowieść odzwierciedlająca wierzenia danej społeczności. Mity starożytnych Greków lub Rzymian znasz na przykład w wersji autorstwa Jana Parandowskiego czy Wandy Markowskiej. Zostały spisane w formie opowiadań.

12. Podaj trzech głównych i trzech pobocznych bohaterów wybranych powieści.

• bohaterowie główni: _____

• bohaterowie poboczni: _____

Powodzenia!